

Milyen felelősségi megközelítéseket tartalmaz az új Ptk?

Kedves Partnereink!

Szeretnék előrebocsátani, hogy egy híradás – önmagában – nem tudja azt az ismereti háttérrel biztosítani, amely a vállalkozó számára elengedhetetlen a mindennapi munkájához, a döntéseinek a meghozatalához.

Most csak arra vállalkozunk, hogy egy áttekintést nyújtunk az új Ptk. felelősségre vonatkozó rendelkezéseiről, s ráirányítjuk a figyelmet bizonyos kérdésekre.

A felelősség kérdésének egy esetleges kár bekövetkezésénél, illetve a kártérítésnél van fontos szerepe. A felelősség megállapítása arra ad választ, kinek kell a keletkezett kárt viselnie.

Az új Ptk. Második Könyv – **AZ EMBER MINT JOGALANY** részében a személyiségi jogokról szóló szabályok között szerepel a sérelemdíj, amelyet már akkor követelhet a sértett, ha a jogsértés bekövetkezett. A személyiség jogok megsértésével okozott vagyoni károkra az általános kártérítési szabályok vonatkoznak.

A Harmadik Könyv – **A JOGI SZEMÉLY** részben találkozunk a különféle, az új Ptk. által elismert szervezettípusok (közötte a gazdasági társaságok) szabályaival. A jogi személyben tevékenykedő természetes személyek annak nevében és érdekében hozott döntéseikkel, működésükkel hatással vannak a környezetükre. A tulajdonosok és az ügyvezetés közötti, illetve a tevékenységi körükhöz kapcsolódó felelősségi kérdéseket találjuk meg ebben a könyvben.

A Hatodik Könyv – **KÖTELMELMI JOG** tartalmazza a kártérítési felelősség általános szabályait. Ezen kívül külön kezeli a más személy által okozott kárért való felelősséget, úgy mint:

- felelősség az alkalmazott és a jogi személy tagja károkozásáért [6:540. §]
- felelősség a vezető tisztségviselő károkozásáért [6:541. §]
- felelősség a megbízott károkozásáért [6:542. §]
- felelősség más szerződés kötelezettjének károkozásáért [6:543. §]
- felelősség vétőképes kiskorú károkozásáért [6:547. §]

Az új Ptk. külön-külön kezeli

- **a szerződésen belüli, illetve**
- **a szerződésen kívüli**

károkozást és felelősséget. Ez egy új megoldás, mert a régi szabályozásban a polgári jog egész területén a felelősség azonos elvei érvényesültek. Az új szabályozásban **a szerződésen belüli felelősség megerősödött**, illetve a szerződéses kívüli felelősségre – megközelítőleg – a régi szabályozás maradt. Tehát a szerződéses viszonyokban – bár biztosítva van a nagyon tág szerződéses szabadság – de a felelősségi szabályok szigorodtak.

Az új Ptk. az előző Ptk. szabályozással megegyezően **a kár fogalmát, a kártérítés módját, a kármegelőzési és kárenyhítési kötelezettséget egységesen** – a szerződésen belüli, illetve a szerződésen kívüli károkozás esetén egyformán – határozza meg. Itt találunk szabályokat, illetve konkrét eljárási rendet a többes károkozás esetére is.

A felelősség megállapításánál fontos elvárás, hogy a káresemény keletkezésénél minden érintettnek a kár minimalizálása

érdekében kell cselekednie.

Az alkotmányban tiltott (semmis) a szándékosan okozott, továbbá az emberi életet, testi épséget vagy egészséget megkárosító károkozásért való felelősséget korlátozó vagy kizáró szerződés.

A szerződésen kívüli kártérítési szabályok között számos olyan rendelkezést is találunk, amely a szerződésen belüli kártérítéseknél is alkalmazható vagy alkalmazandó. Ilyenek:

- A károkozó a kárt pénzben köteles megtéríteni [6:527. § [A kártérítés módja]]
- A jövőben rendszeresen felmerülő károk megtérítésére a bíróság időszakonként visszatérően előre fizetendő, meghatározott összegű járadékot is meghatározhat.
- A kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. [6:532. § [A kártérítés esedékessége]]

A bírósági ítéletek fogják az új Ptk. felelősségi szabályait pontosítani, illetve a helyes értelmezést meghatározni. Mindennek ellenére egyetlen felelős vállalkozó sem teheti meg, hogy ne alakítsa úgy szerződésen belül és szerződésen kívüli kapcsolati rendszerét, szervezeti struktúráját, döntéshozatali mechanizmusát, hogy nem veszi figyelembe a felelősségi szabályokat. Ez mindenkinek jól felfogott érdeke. Ehhez azonban mindenképpen a jogszabályi háttér megismerése és szakemberek segítségével szükséges.

Budapest, 2014. augusztus 13.

Tisztelettel:

dr. Sallai Csilla

Kamarai tag könyvvizsgáló

A honlapon található írások figyelem felhívó jelleggel készültek és tájékoztatásul szolgálnak. Felhívjuk a figyelmet honlapunk jogi nyilatkozatában foglaltakra, amely szerint írásainkban szereplő információk nem helyettesítik a szakmai tanácsadást és nem szolgálnak bármely döntés vagy cselekmény alapjául, azokat a konkrét esetekben mindenki csak a saját kockázatára használhatja fel, illetve az érintett szabályok kivonatos ismertetése, értelmezése miatt nem vállalhatunk felelősséget